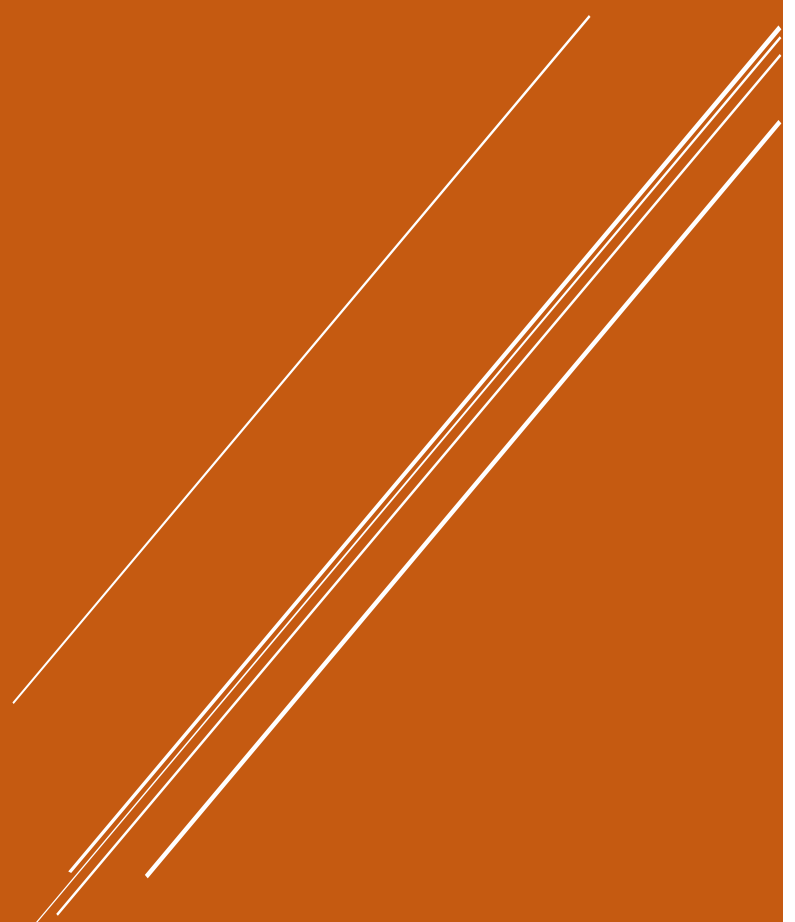

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 รายงานการตรวจสอบงบการเงินโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

นายชวาลา เทียนประเสริฐกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 4301 บริษัท ดีลรอยท์ ทัช โธมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด ได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และงบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

โดยผู้สอบบัญชีเห็นว่า งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงินรวม สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	2562		2561		2560	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,621,710,435	15.41	2,830,234,585	12.75	1,960,770,857	7.56
เงินลงทุนชั่วคราว	3,080,846,431	18.11	4,227,209,793	19.04	3,407,069,423	13.13
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	1,889,979,972	11.11	1,851,432,896	8.34	1,666,859,482	6.43
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	5,849,681	0.03	42,699,114	0.19	90,824,861	0.35
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	630,634,826	3.71	485,724,816	2.19	244,591,079	0.94
สินค้าคงเหลือ	124,027,672	0.73	122,483,562	0.55	124,813,587	0.48
สินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	78,804,510	0.46	96,384,799	0.43	93,203,229	0.36
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	28,188,571	0.17	22,520,023	0.10	1,837,189,239	7.08
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	8,460,042,098	49.73	9,678,689,588	43.59	9,425,321,757	36.34
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,127,498,629	6.63	1,457,174,448	6.56	1,712,137,550	6.60
เงินลงทุนในการร่วมค้า	1,408,768,775	8.28	1,444,282,683	6.51	1,356,700,860	5.23
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3,312,615,980	19.47	4,814,703,118	21.69	7,859,316,266	30.30
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	1,365,689,010	8.03	3,007,340,364	13.55	3,986,568,906	15.37
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	11,597,293	0.07	13,614,935	0.06	15,632,576	0.06
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	228,075,766	1.34	325,027,926	1.46	427,047,889	1.65
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	797,296,114	4.69	1,117,018,424	5.03	775,824,882	2.99
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	299,195,600	1.76	344,227,641	1.55	380,643,468	1.47
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	8,550,737,167	50.27	12,523,389,539	56.41	16,513,872,397	63.66
รวมสินทรัพย์	17,010,779,265	100.00	22,202,079,127	100.00	25,939,194,154	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	554,716,866	3.26	712,891,519	3.21	866,662,159	3.34
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,028,799	0.01	169,230	0.00	829,729	0.00
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	392,001,950	2.30	2,673,841,281	12.04	421,788,460	1.63
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้า	349,788,454	2.06	275,480,256	1.24	218,392,223	0.84
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	171,654,807	1.01	258,340,350	1.16	263,344,848	1.02
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	140,438	0.00	34,032,013	0.15	7,225,864	0.03
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	56,577,787	0.33	91,314,282	0.41	95,844,393	0.37
หนี้สินที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	-	-	1,055,257,237	4.07
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,525,909,101	8.97	4,046,068,931	18.22	2,929,344,913	11.29

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	2562		2561		2560	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	3,810,724,091	22.40	4,349,010,715	19.59	7,024,628,257	27.08
เจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์ระยะยาว	209,285,970	1.23	225,042,120	1.01	226,645,680	0.87
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	231,765,525	1.36	160,746,632	0.72	175,939,941	0.68
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	238,134,841	1.40	284,153,167	1.28	302,925,926	1.17
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	4,489,910,427	26.39	5,018,952,634	22.61	7,730,139,804	29.80
รวมหนี้สิน	6,015,819,528	35.36	9,065,021,565	40.83	10,659,484,717	41.09
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	5,499,884,200	32.33	5,499,884,200	24.77	5,499,884,200	21.20
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	5,480,509,770	32.22	5,480,509,770	24.68	5,480,333,200	21.13
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	4,325,271,183	25.43	4,325,271,183	19.48	4,324,626,137	16.67
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
ทุนสำรองตามกฎหมาย	549,988,420	3.23	549,988,420	2.48	549,988,420	2.12
ยังไม่ได้จัดสรร	873,555,310	5.14	2,936,698,328	13.23	4,201,676,132	16.20
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(234,364,684)	(1.38)	(155,409,877)	(0.70)	265,469,175	1.02
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	10,994,959,999	64.64	13,137,057,824	59.17	14,822,093,064	57.14
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(262)	(0.00)	(262)	(0.00)	457,616,373	1.76
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	10,994,959,737	64.64	13,137,057,562	59.17	15,279,709,437	58.91
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	17,010,779,265	100.00	22,202,079,127	100.00	25,939,194,154	100.00

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกำไรขาดทุนรวม	2562		2561*		2560*	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
รายได้						
รายได้จากการขายและการให้บริการ	4,663,285,238	93.26	6,008,200,977	73.51	6,688,843,268	92.54
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	0.00	17,980,846	0.22	186,400	0.00
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	-	-	5,515,942	0.07	152,243,504	2.11
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	1,949,515,538	23.85	-	-
รายได้อื่น	337,065,896	6.74	192,303,277	2.35	387,141,296	5.36
รวมรายได้	5,000,351,134	100.00	8,173,516,580	100.00	7,228,414,468	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	2,968,072,357	59.36	3,301,555,523	40.39	4,312,036,220	59.65
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	-	-	17,980,846	0.22	186,400	0.00
ต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการ	702,808,759	14.06	917,473,311	11.22	978,521,346	13.54
ค่าใช้จ่ายในการขาย	42,335,305	0.85	97,842,549	1.20	105,906,051	1.47
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	937,663,149	18.75	1,362,031,738	16.66	1,515,011,381	20.96
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	1,622,699,764	32.45	2,253,000,000	27.56	3,308,681,047	45.77
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	59,951,261	1.20	56,957,789	0.70	63,129,812	0.87
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	128,326,746	2.57	-	-	-	-
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	28,542,789	0.57	-	-	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	299,742,497	5.99	338,242,739	4.14	382,429,405	5.29
รวมค่าใช้จ่าย	6,790,142,627	135.79	8,345,084,495	102.10	10,665,901,662	147.56
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยและการร่วมค้า	(116,447,819)	(2.33)	119,387,670	1.46	196,184,926	2.71
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	(1,906,239,312)	(38.12)	(52,180,245)	(0.64)	(3,241,302,268)	(44.84)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(343,709,537)	(6.87)	269,216,801	3.29	454,566,970	6.29
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(2,249,948,849)	(45.00)	217,036,556	2.66	(2,786,735,298)	(38.55)
การดำเนินงานที่ยกเลิก						
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	-	-	29,649,253	0.36	325,660,831	4.51
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(2,249,948,849)	(45.00)	246,685,809	3.02	(2,461,074,467)	(34.05)
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,249,948,849)	(45.00)	229,545,355	2.81	(2,649,777,292)	(36.66)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ						
การดำเนินงานต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	-
การดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	17,140,454	0.21	188,702,825	2.61
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(2,249,948,849)	(45.00)	246,685,809	3.02	(2,461,074,467)	(34.05)
กำไรต่อหุ้น (บาท)	(2.05)		0.21		(2.42)	

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และบันทึกเป็น กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 1,949,515,538 บาท ในปี 2561

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2562	2561	2560
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(2,249,948,849)	246,685,809	(2,461,074,467)
รายการปรับปรุง :			
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	500,283,459	719,411,686	910,015,082
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	1,213,974,532	1,150,329,737	2,022,365,154
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	2,017,642	2,017,642	2,017,642
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	97,795,101	103,920,740	125,264,936
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	1,613,406,614	2,253,000,000	3,308,681,047
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9,293,150	-	-
รายได้จากการลงทุน	(200,657,578)	(181,558,213)	(159,053,634)
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	2,226,464	3,773,577	9,874,025
ต้นทุนทางการเงิน	299,742,497	338,242,739	400,807,998
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	248,538,557	12,420,499	(297,171,291)
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินกู้ยืม	910,874	1,065,891	1,065,891
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	65,866,756	358,394,586	494,032,966
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ (กลับรายการ)	(5,570,270)	9,996,089	12,931,779
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	(5,161,397)	4,585,037	(4,798,459)
การตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	1,393,792	148,358	1,691,518
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	28,542,789	(1,949,515,538)	
การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	7,223	950,001
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	116,447,819	(119,387,670)	(196,184,926)
ภาษีเงินได้	343,709,537	(260,628,962)	(383,352,970)
	2,082,811,489	2,692,909,230	3,788,062,292
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน :			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	(212,409,540)	(549,956,343)	(234,633,428)
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	36,341,168	48,053,827	33,311,762
สินค้าคงเหลือ	(5,494,623)	(25,011,294)	147,918,136
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7,888,805	25,282,541	(27,229,677)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5,615,895	(43,119,327)	132,322,907
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(141,090,524)	(212,108,369)	(112,096,459)
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,183,688	(681,364)	780,360
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	74,308,197	57,088,032	(465,788,925)
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	(86,685,543)	(5,004,497)	(52,878,113)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(32,487,566)	(5,606,818)	21,961,645
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(24,658,947)	(18,772,759)	(17,929,002)
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	38,012,101	(27,643,171)	143,402
จ่ายภาษีเงินได้	(83,017,850)	(66,474,200)	(234,177,100)

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2562	2561	2560
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,660,316,750	1,868,955,488	2,979,767,800
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
รับดอกเบี้ย	208,956,365	169,092,557	161,005,365
เงินลงทุนชั่วคราว	1,167,407,949	(818,477,229)	98,250,625
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์	(224,126,037)	(81,963,778)	(303,764,408)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	25,290,324	5,989,370	7,783,701
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่การร่วมค้า	46,858,086	-	18,185,988
เงินสดจ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(1,658,484)	(1,409,200)	(27,857,560)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	18,100,341	1,950,779,922	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	1,240,828,544	1,224,011,642	(46,396,289)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	(1,490,585,395)	(918,734,829)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืม	-	-	480,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืม	(2,790,944,948)	(414,482,938)	(2,496,861,589)
จ่ายดอกเบี้ย	(318,735,726)	(318,269,838)	(391,157,693)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(3,109,680,674)	(2,223,338,171)	(3,326,754,111)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)-สุทธิ	(208,535,380)	869,628,959	(393,382,600)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	2,830,234,585	1,960,770,857	2,683,685,053
ผลกระทบจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	(329,573,477)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศคงเหลือสิ้นงวด	11,230	(165,231)	41,881
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,621,710,435	2,830,234,585	1,960,770,857

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินรวม	2562	2561*	2560*
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	5.54	2.39	3.22
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	4.75	2.13	2.35
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.60	0.54	0.91
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.03	4.05	3.79
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	119	89	95
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	7.72	5.33	6.53
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	47	68	55
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	11.55	9.35	8.65
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	31	38	42
Cash Cycle (วัน)	134	118	109
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	21.28	29.78	20.90
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	(39.18)	(33.27)	(53.74)
อัตรากำไรอื่น (%)	4.52	27.39	9.91
อัตราส่วนเงินสดต่อการหากำไร (%)	(90.87)	(94.36)	(82.90)
อัตรากำไรสุทธิ (%)	(48.25)	3.82	(39.61)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(18.65)	1.64	(15.90)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(11.48)	0.95	(9.02)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	(6.97)	22.42	2.70
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	24.91	0.26	0.25
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.38	0.53	0.49
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.55	0.69	0.70
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	7.69	5.75	7.48
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า) (Cash Basis)	0.55	0.94	0.80
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	0.00	649.41	0.00
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	10.03	11.99	13.52
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท)	(2.05)	0.21	(2.42)
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.00	1.36	0.00

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และบันทึกเป็น กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 1,949,515,538 บาท ในปี 2561

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

ในการอ่านคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ นักลงทุนควรศึกษาเอกสารประกอบ ซึ่งได้แก่งบการเงินรวม ข้อมูลทางการเงินที่มีการปรับปรุง ตัวเลขการดำเนินงานโดยสรุปในอดีต และที่มีการปรับปรุง ควบคู่ไปกับหมายเหตุประกอบงบการเงินและข้อมูลที่น่าเสนอไว้ในเอกสารนี้

- เหตุการณ์สำคัญในปี 2562

การด้อยค่าของสินทรัพย์ในโครงการดาวเทียม

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2562 ได้เกิดเหตุขัดข้องทางเทคนิคของระบบแจ้งสถานะของดาวเทียมไทยคม 5 ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดทางเทคนิคในการตรวจสอบสถานะของดาวเทียมไทยคม 5 โดยบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (บริษัท หรือ ไทยคม) ร่วมกับผู้ผลิตดาวเทียมไทยคม 5 และผู้เชี่ยวชาญ ได้พยายามกู้คืนระบบที่ขัดข้องดังกล่าวหลายครั้ง ซึ่งผลการกู้คืนระบบยังไม่ประสบความสำเร็จ ในขณะเดียวกัน บริษัทได้ประสานงานกับลูกค้าทุกรายที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวเกี่ยวกับแผนการบริหารจัดการโอนย้ายลูกค้าไปยังดาวเทียมอื่น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของบริการทั้งด้านโทรคมนาคมและโทรทัศน์ ซึ่งเหตุขัดข้องในครั้งนี้ เป็นเหตุให้บริษัทตั้งด้อยค่าสินทรัพย์ของดาวเทียมไทยคม 5 ทั้งจำนวน รวมทั้งสิ้น 222 ล้านบาท

นอกจากนี้ บริษัทบันทึกการด้อยค่าของดาวเทียมและอุปกรณ์เป็นมูลค่ารวม 1,401 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักจากภาวะอุตสาหกรรมดาวเทียมที่ชะลอตัวลงเนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรม ส่งผลให้ราคาขายต่อหน่วยลดลงมากกว่าที่เคยได้คาดการณ์ไว้ อย่างไรก็ตาม การด้อยค่าของสินทรัพย์ถือเป็นรายการที่ไม่ใช่เงินสด ดังนั้นจึงไม่ได้มีผลกระทบต่อการบริหารเงินสดของบริษัท

- ภาพรวมธุรกิจ

ธุรกิจบริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม

ในปี 2562 บริษัทบันทึกรายได้จากธุรกิจบริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม เป็นจำนวน 4,663 ล้านบาท ลดลง 22.4% จาก 5,850 ล้านบาทในปี 2561 แม้ภาวะอุตสาหกรรมดาวเทียมยังมีการแข่งขันที่สูง แต่บริษัทยังคงใช้กลยุทธ์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการเป็น “Hot Bird” หรือดาวเทียมที่ได้รับความนิยมสูงสำหรับธุรกิจดาวเทียมแบบทั่วไป ณ ตำแหน่งวงโคจร 78.5 องศาตะวันออกซึ่งเป็นดาวเทียมที่มีความนิยมสูงทั้งจากจำนวนฐานผู้ชมและจำนวนช่องรายการโทรทัศน์

ณ สิ้นปี 2562 อัตราการใช้บริการของลูกค้าเมื่อเทียบกับความสามารถในการให้บริการของดาวเทียมแบบทั่วไปซึ่งประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 ไทยคม 6 ไทยคม 7 และไทยคม 8 อยู่ที่ระดับ 55% ลดลงจาก 59% ณ สิ้นปี 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของลูกค้าในช่วงไตรมาส 1/2562 โดยที่อัตราการใช้งานดาวเทียมแบบทั่วไปค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2/2562 เป็นต้นมา สำหรับดาวเทียมบรอดแบนด์หรือดาวเทียมไทยคม 4 มีอัตราการใช้บริการของลูกค้าเมื่อเทียบกับความสามารถในการให้บริการของดาวเทียมที่ระดับ 23% ลดลงจาก 30% ณ สิ้นปี 2561 เป็นผลมาจากการลดระดับการใช้งานและการยุติการใช้บริการของลูกค้าบางราย

ในปี 2562 บริษัทได้ตกลงในความร่วมมือการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคมในระยะยาวกับ บริษัท ทูริซันส์ กรุ๊ป จำกัด เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการให้บริการสมาชิกโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิกในประเทศไทย ไทยคมได้จัดเตรียมช่องสัญญาณบนดาวเทียมไทยคม 8 ให้แก่ทูริซันส์เพื่อให้บริการออกอากาศรายการกีฬาและความบันเทิงชั้นนำแก่สมาชิกทูริซันส์ และนอกจากนี้ บริษัทยังได้ตกลงในความร่วมมือกับลูกค้าใหม่ เช่น ลูกค้าในประเทศเมียนมาร์ และแอฟริกา เพื่อทดแทนลูกค้าที่ลดการใช้งาน

สำหรับความต่อเนื่องในการให้บริการดาวเทียมภายหลังจากที่สัมปทานสิ้นสุดลงสำหรับดาวเทียมไทยคม 4 ไทยคม 5 และไทยคม 6 ในเดือนกันยายน 2564 นั้น บริษัทยินดีที่จะเข้าร่วมยื่นข้อเสนอดำเนินการที่ภาครัฐจะมีการกำหนดขึ้นมา และมีความมุ่งมั่นที่จะได้ดำเนินธุรกิจร่วมกับภาครัฐ รวมทั้งยินดีที่จะเปิดกว้างในการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (public-private partnership – PPP) เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าของไทยคม ให้มั่นใจได้ว่าดาวเทียมจะยังสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

นอกเหนือจากธุรกิจหลักของบริษัทแล้ว ไทยคมยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายในการเป็นผู้ให้บริการด้านสมาร์ตโซลูชัน และแพลตฟอร์มเทคโนโลยีจากอวกาศสู่ภาคพื้นดินชั้นนำแห่งเอเชีย เพื่อเสริมสร้างความสำเร็จแห่งอนาคต

ธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

หลังจากการขายหุ้นสามัญของ บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ให้แก่ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสมบูรณ์ในเดือน มกราคม 2561 บริษัทจึงยุติการรับรู้ส่วนแบ่งผลกำไรจาก ซีเอสแอล และในช่วงไตรมาส 3/2562 บริษัทจำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญในบริษัท แคมโบเดีย เน็ตเวิร์ค จำกัด (CDN) เนื่องจากการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรม ดังนั้นรายได้จากธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อตั้งแต่ไตรมาสที่ 4/2562 เป็นต้นมา จึงเป็นรายได้จากบริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโฟร์เซ็น จำกัด (Thai AI) ในการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ชุดรับสัญญาณดาวเทียม (set-top-box) และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้บริการจำหน่ายและให้เช่าแพลตฟอร์ม เช่น แพลตฟอร์มสำหรับช่อง IPTV, video streaming, eSport และ LOOX TV โดยบริษัทมีรายได้จากธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อในปี 2562 เป็นจำนวน 122 ล้านบาท ลดลง 46.5% จาก 229 ล้านบาท ในปี 2561

ธุรกิจบริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ

ในเดือน มกราคม 2562 บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (แอลทีซี) ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้น จำนวน 500,000 หุ้น หรือคิดเป็น 100% ของหุ้นทั้งหมดของบริษัท วิมเปิลคอม จำกัด ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศลาว โดยการเข้าซื้อกิจการในครั้งนี้เป็นการช่วยเพิ่มโครงข่ายโทรคมนาคมของแอลทีซีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยขยายกลุ่มลูกค้าเป้าหมายโดยเฉพาะในกลุ่มลูกค้าวัยรุ่นในประเทศลาว หลังจากการเข้าซื้อกิจการ บริษัท วิมเปิลคอม จำกัด ได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ทีพลัส ดิจิทัล จำกัด เพื่อทำการตลาดในแบรนด์ “T-PLUS”

วันที่ 16 ตุลาคม 2562 แอลทีซีเปิดตัวเทคโนโลยี 5G เป็นครั้งแรก ในงานเปิดตัวทดลองใช้ระบบ 5G ที่จัดขึ้น ณ ที่ทำการสำนักงานใหญ่ของแอลทีซี ในเมืองเวียงจันทน์ โดยแอลทีซีวางแผนที่จะขยายการให้บริการเทคโนโลยี 5G อย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการพัฒนาของเทคโนโลยีและโซลูชันอื่นๆ ที่ต้องเชื่อมต่อและใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และต้องเชื่อมต่ออุปกรณ์ได้จำนวนมากพร้อมๆ กัน

ณ สิ้นปี 2562 แอลทีซีมีจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ไม่รวม fixed wireless) ในระบบรวมทั้งสิ้น 1.42 ล้านราย และยังคงมีส่วนแบ่งในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นประมาณ 55.3% ของตลาดรวม ซึ่งลดลงเล็กน้อยจาก ณ สิ้นปี 2561 ที่ 56.1% เนื่องจากการแข่งขันด้านราคาในอุตสาหกรรม

14.1 ผลการดำเนินงานสำหรับงวด 12 เดือน สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 เปรียบเทียบงวด 12 เดือนสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561

ภาพรวมผลประกอบการของบริษัท

บริษัทมีรายได้จากการขายและการให้บริการในปี 2562 ที่ระดับ 4,663 ล้านบาท ลดลง 22.4% จาก 6,008 ล้านบาท ในปี 2561 เป็นผลมาจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการดาวเทียม เนื่องจากการลดลงของราคาขายต่อหน่วยจากการให้ส่วนลดลูกค้าไทยเพื่อการต่อสัญญาระยะยาว ประกอบกับการลดการใช้งานของลูกค้าดาวเทียมบรอดแบนด์ นอกจากนี้ ยังเป็นผลมากรายได้จากบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อที่ลดลงเนื่องจากการขายเงินลงทุนในบริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด

ทั้งนี้ บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) สุทธิในปี 2562 เป็นจำนวน (2,250) ล้านบาท คิดเป็นผลกำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (2.05) บาท ซึ่งหากไม่รวมค่าใช้จ่ายพิเศษต่างๆ บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) จากผลการดำเนินงานปกติเป็นจำนวน (432) ล้านบาท โดยในปี 2562 บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) จากผลการดำเนินงานปกติเป็นจำนวน 82 ล้านบาท

สรุปข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: ล้านบาท	จำนวน		เปลี่ยนแปลง
	ปี 2562	ปี 2561	YoY (%)
รายได้จากการขายและการให้บริการ	4,663	6,008	-22.4%
ต้นทุนขายและการให้บริการ	(3,671)	(4,219)	-13.0%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปกติ *	(1,040)	(1,517)	-31.4%
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานปกติ	(48)	272	n/a
รายได้อื่น	337	192	75.3%
กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายเงินลงทุน **	(29)	1,950	n/a
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	(128)	6	n/a
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	(1,623)	(2,253)	-28.0%
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(1,490)	167	n/a
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี และค่าเสื่อมราคา	1,766	2,246	-21.4%
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	(116)	119	n/a
ต้นทุนทางการเงิน	300	338	-11.4%
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(2,250)	217	n/a
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	30	-100.0%
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(2,250)	247	n/a

หน่วย: ล้านบาท	จำนวน		เปลี่ยนแปลง
	ปี 2562	ปี 2561	YoY (%)
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	17	-100.0%
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,250)	230	n/a
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (บาท)	(2.05)	0.21	n/a
ค่าใช้จ่ายพิเศษ หลังภาษี: - ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ - กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายเงินลงทุน - กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน - การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - การรับรู้ต้นทุนบริการเพิ่มเติม (ค่าใช้จ่ายทางบัญชีจากการเพิ่มค่าชดเชยของลูกค้า) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562	(1,818)	147	n/a
กำไรจากการดำเนินงานปกติ	(432)	82	n/a

* ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปกติ หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

** ผลขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในปี 2562 เกิดจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท CDN ในขณะที่ผลกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในปี 2561 เกิดจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)

รายได้จากการขายและการให้บริการ

รายได้จากการขายและการให้บริการรวมในปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,663 ล้านบาท ลดลง 22.4% จาก 6,008 ล้านบาทในปี 2561 เป็นผลมาจากการลดลงของรายได้ของธุรกิจการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ

รายได้จากการขายและการให้บริการ หน่วย: ล้านบาท	2562	2561	% YoY
ดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง	4,594	5,850	-21.5%
อินเทอร์เน็ตและสื่อ	122	229	-46.5%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(53)	(71)	-25.5%
รวม	4,663	6,008	-22.4%

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

รายได้จากธุรกิจให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2562 อยู่ที่ระดับ 4,594 ล้านบาท ลดลง 21.5% จาก 5,850 ล้านบาท ในปี 2561 เป็นผลมาจากการลดลงของรายได้จากดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไปและดาวเทียมบรอดแบนด์

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง หน่วย: ล้านบาท	2562	2561	% YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	2,536	3,565	-28.9%
ดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4	2,058	2,284	-9.9%
รายได้จากการบริการ	1,873	2,143	-12.6%
รายได้จากการขาย	185	141	31.1%
รวม	4,594	5,850	-21.5%

* ประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 6 7 และ 8

- รายได้จากการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไปและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2562 มีจำนวน 2,536 ล้านบาท ลดลง 28.9% จาก 3,565 ในปี 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากการเซ็นสัญญาให้บริการระยะยาวแก่ลูกค้าหลักในประเทศไทย ซึ่งมีการให้ส่วนลดจากสัญญาเดิม รวมถึงการยุติการให้บริการของทีวีดิจิทัลบางช่อง
- รายได้จากดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 และการให้บริการที่เกี่ยวข้องในปี 2562 มีจำนวน 2,058 ล้านบาท ลดลง 9.9% จาก 2,284 ล้านบาทในปี 2561 เนื่องจากลูกค้าต่างประเทศใช้บริการลดลง

รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อสำหรับปี 2562 มีจำนวน 122 ล้านบาท ลดลง 46.6% เมื่อเทียบกับ 229 ล้านบาทในปี 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากการขายเงินลงทุนใน CDN ส่งผลให้บริษัทรับรู้รายได้จาก CDN เพียงช่วงระยะเวลา 1 ม.ค. 2562 – 16 ก.ย. 2562

ต้นทุนขายและการให้บริการ

บริษัทมีต้นทุนขายและการให้บริการในปี 2562 ทั้งสิ้น 3,671 ล้านบาท ลดลง 13.0% จาก 4,219 ล้านบาท ในปี 2561 เป็นผลมาจากการลดลงของรายได้ และของต้นทุนค่าเสื่อมราคาจากการด้อยค่าของสินทรัพย์หลังการบันทึกด้อยค่าของสินทรัพย์ในช่วงไตรมาส 4/2561

ต้นทุนขายและการให้บริการ หน่วย: ล้านบาท	2562	2561	% YoY
บริการดาวเทียมและเกี่ยวเนื่อง	3,613	4,112	-12.1%
บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ	112	188	-40.6%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(54)	(81)	-33.3%
รวม	3,671	4,219	-13.0%

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,613 ล้านบาท ลดลง 12.1% จาก 4,112 ล้านบาทในปี 2561 โดยอัตราการลดลงของต้นทุนจากการให้บริการดาวเทียม น้อยกว่าอัตราการลดลงของรายได้ เนื่องจากต้นทุนส่วนใหญ่ของบริษัท (ไม่นับรวมค่าธรรมเนียมส่วนแบ่งรายได้ให้กับหน่วยงานของรัฐ) เป็นต้นทุนคงที่

ต้นทุนการบริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง หน่วย: ล้านบาท	2562	2561	% YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	1,949	2,412	-19.2%
ดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4	1,664	1,700	-2.1%
รวม	3,613	4,112	-12.1%

* ประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 6 7 และ 8

- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไปและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,949 ล้านบาท ลดลง 19.2% จาก 2,412 ล้านบาทในปี 2561 โดยมีสาเหตุจากการลดลงของต้นทุนค่าธรรมเนียมให้กับหน่วยงานของรัฐตามรายได้ที่ลดลง รวมถึงการลดลงของต้นทุนค่าเสื่อมราคา
- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 และบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,664 ล้านบาท ลดลง 2.1% จาก 1,700 ล้านบาท ในปี 2561 ตามการลดลงของรายได้

ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อสำหรับปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 112 ล้านบาท ลดลง 40.4% จาก 188 ล้านบาทในปี 2561 จากการจำหน่ายเงินลงทุนใน CDN

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปกติ รวมค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร ในปี 2562 รวมทั้งสิ้น 1,040 ล้านบาท ลดลง 31.4% จาก 1,517 ล้านบาท ในปี 2561 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของค่าใช้จ่ายทางการตลาด ค่าใช้จ่ายพนักงาน และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

นอกจากนี้ บริษัทมีค่าใช้จ่ายพิเศษที่เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปกติ ดังนี้

- ผลขาดทุนจากการตัดจำหน่ายและการด้อยค่าของดาวเทียมและอุปกรณ์ จำนวนรวม 1,623 ล้านบาท
- ผลขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนใน CDN จำนวน 29 ล้านบาท
- ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 128 ล้านบาท

ต้นทุนทางการเงิน

ในปี 2562 บริษัทมีต้นทุนทางการเงินทั้งสิ้น 300 ล้านบาท ลดลง 11.4% จาก 338 ล้านบาทในปี 2561 เนื่องจากการชำระคืนหุ้นกู้ในช่วงไตรมาสที่ 4/2562 จำนวน 2,275 ล้านบาท รวมทั้งการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวตามกำหนด

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า

ในปี 2562 บริษัทมีส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในการร่วมค้าในธุรกิจโทรศัพท์ทั้งสิ้น (116) ล้านบาท ลดลงจาก 119 ล้านบาทในปี 2561 โดยส่วนแบ่งผลขาดทุนในปี 2562 มีสาเหตุจากการลดลงของรายได้จากธุรกิจโทรศัพท์ในประเทศลาวจากการแข่งขันด้านราคา ประกอบกับการบันทึกค่าใช้จ่ายทางภาษีจากเงินปันผลของแอลทีซี

ในเดือนธันวาคม 2562 แอลทีซีประกาศจ่ายเงินปันผลเป็นจำนวน 123 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยแบ่งจ่ายรายปีทั้งหมด 15 งวด บริษัท เชนนิ่งตัน อินเวสเม้นท์ส พีทีดี ลิมิเตด (เชน) มีสิทธิในเงินปันผลดังกล่าว 49% ตามสัดส่วนการถือหุ้น โดย เชน มิได้บันทึกเงินปันผลเป็นรายได้เนื่องจากถือเป็นรายการระหว่างกัน อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายทางภาษี (10% ของเงินปันผลที่ประกาศจ่าย) ได้ถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในทันที เป็นผลให้ไทยคมได้บันทึกส่วนแบ่งผลขาดทุนจากค่าใช้จ่ายทางภาษีดังกล่าวเป็นจำนวนประมาณ 90 ล้านบาท

กำไรสุทธิ

บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) สุทธิในปี 2562 เป็นจำนวน (2,250) ล้านบาท เป็นผลมาจากรายได้ที่ลดลงและค่าใช้จ่ายพิเศษจำนวน 1,818 ล้านบาท ซึ่งประกอบไปด้วย ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ผลขาดทุนจากการขายเงินลงทุน ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน การรับรู้ต้นทุนบริการเพิ่มเติม และการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

ทั้งนี้ บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานปกติสำหรับปี 2562 และปี 2561 เป็นจำนวน (432) ล้านบาท และ 82 ล้านบาท ตามลำดับ

14.2. ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

ส่วนประกอบของสินทรัพย์และคุณภาพของสินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 17,011 ล้านบาท ลดลง 23.4% จาก 22,202 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 มีสาเหตุหลักมาจากค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการประกอบกับการด้อยค่าของดาวเทียมและอุปกรณ์

ส่วนประกอบหลักของสินทรัพย์

สินทรัพย์ หน่วย: ล้านบาท	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์ รวม	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์ รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	8,460	49.7%	9,679	43.6%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3,313	19.5%	4,815	21.7%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	1,366	8.0%	3,007	13.5%

ลูกหนี้การค้า

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น จำนวน 1,890 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 11.1% ของสินทรัพย์รวม ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 2.1% จาก 1,851 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 โดยมีสาเหตุหลักจากการชำระเงินล่าช้าของหน่วยงานราชการต่างประเทศ ส่งผลให้ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสำหรับปี 2562 เท่ากับ 119 วัน เพิ่มขึ้นจาก 89 วันสำหรับปี 2561 ทั้งนี้ ในปี 2019 บริษัทมีการตั้งหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 66 ล้านบาท ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2561 ซึ่งมีจำนวน 155 ล้านบาท เนื่องจากการบริหารจัดการลูกหนี้ที่ดีขึ้น

บริษัทมีการสอบทานความสามารถในการเก็บเงินของฝ่ายตามหนี้อย่างสม่ำเสมอ บริษัทเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของบริษัท ซึ่งบันทึกจากการวิเคราะห์ลูกหนี้แต่ละรายนั้นเพียงพอต่อหนี้สงสัยจะสูญ หลังจากจากการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ฝ่ายกฎหมายของบริษัทจะเริ่มกระบวนการทางกฎหมายในการติดตามทวงหนี้ให้จนถึงที่สุดก่อนจะพิจารณาตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เรียกเก็บไม่ได้

สินค้าคงเหลือ

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีสินค้าคงเหลือสุทธิทั้งสิ้น 124 ล้านบาท ลดลง 1.3% จากจำนวน 122 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยของบริษัทคิดเป็น 47 วัน ในปี 2562 ลดลงจาก 68 วัน ในปี 2561 โดยบริษัทได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ โดย ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย เป็นจำนวน 86 ล้านบาท ลดลงจาก 92 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561

เงินให้กู้ยืมแก่การร่วมค้าและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีการให้เงินกู้ยืมแก่การร่วมค้าและกิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,758 ล้านบาท ลดลง 9.5% เมื่อเทียบกับ 1,943 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 โดยเงินกู้ยืมดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมแก่ บริษัท เซนนิ่งตัน อินเวส เม้นท์ส พีทีอี ลิมิเต็ด

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

บริษัทมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ (PPE) ณ สิ้นปี 2562 ทั้งสิ้น 3,313 ล้านบาท ลดลง 31.2% จาก 4,815 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 มีสาเหตุหลักจากการบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดาวเทียม และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย อาคารและอุปกรณ์ในปี 2562

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ได้แก่ สินทรัพย์ของดาวเทียมที่ดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทาน คือ ดาวเทียมไทยคม 4 ดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมไทยคม 6 โดย ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจำนวน 1,366 ล้านบาท ลดลง 54.6% เมื่อเทียบกับ 3,007 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 โดยมีสาเหตุหลักจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในปี 2562 รวมทั้งสินทรัพย์ทั้งหมดของดาวเทียมไทยคม 5

2. สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุนของบริษัท

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

บริษัทมีเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน ในปี 2562 จำนวน 1,660 ล้านบาท ลดลง 11.2% จาก 1,868 ล้านบาท ในปี 2561 โดยมีสาเหตุหลักจากกำไรจากการดำเนินงานที่ลดลง

เงินกู้ยืมสุทธิของบริษัท ณ สิ้นปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,203 ล้านบาท ลดลง 40.2% จาก 7,023 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 มีสาเหตุหลักจากการชำระคืนหุ้นกู้จำนวน 2,275 ล้านบาท และการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับโครงการดาวเทียมตามกำหนด

ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ณ สิ้นปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 10,995 ล้านบาท ลดลง 16.3% จาก 13,137 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 มีสาเหตุหลักจากผลขาดทุนสุทธิ

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีอัตราส่วนเงินกู้ยืมสุทธิต่อส่วนทุน 0.38 เท่า ลดลงอย่างมีนัยสำคัญจาก 0.53 เท่า ณ สิ้นปี 2561

รายจ่ายลงทุน

เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน ในปี 2562 มีจำนวน 1,241 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินสดจากเงินลงทุนชั่วคราว

ความเสี่ยงพหุของสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน 5.54 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 2.39 เท่า ณ สิ้นปี 2561 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระใน 1 ปีจากการชำระคืนหุ้นกู้

บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท รวมทั้งจัดหางบการเงินสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารต่าง ๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็นและเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสด

ความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งสิ้น 4,203 ล้านบาท ประกอบด้วย หุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ทั้งสิ้น 2,275 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย 4.68% ต่อปี และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ซึ่งใช้สำหรับการลงทุนในโครงการดาวเทียม เป็นจำนวน 1,928 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 4.26% ต่อปี

นอกจากนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมที่ยังไม่ได้ใช้จากธนาคารในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนรวม 607 ดอลลาร์สหรัฐฯ

14.3 ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่จะมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

ความเสี่ยงจากการที่รายได้หลักของบริษัทขึ้นอยู่กับรายได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าหลักเพียงน้อยราย

รายได้หลักของบริษัทขึ้นอยู่กับรายได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าหลักเพียงน้อยรายซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมและการสื่อสารโทรทัศน์ หากลูกค้าหลักรายใดรายหนึ่งประสบปัญหาด้านการเงิน หรือได้รับการติดต่อจากผู้ประกอบการดาวเทียมรายอื่น ลูกค้าหลักรายดังกล่าวอาจยกเลิกสัญญา หรือไม่ต่อสัญญากับบริษัท ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อผลประกอบการของบริษัท เนื่องจากบริษัทต้องใช้เวลาในการหาลูกค้ารายใหม่มาทดแทน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาลูกค้าหลักของบริษัทได้ชำระค่าบริการอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะลูกค้าด้านการสื่อสารโทรทัศน์ เนื่องมาจากลูกค้ามีความจำเป็นต้องใช้บริการของสัญญาณดาวเทียมเพื่อออกอากาศรายการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมดวงอื่นจะทำให้มีต้นทุนและความยุ่งยากในการปรับเปลี่ยนแนวรับของจานดาวเทียม ซึ่งเป็นข้อจำกัดประการสำคัญ หากลูกค้าจะเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมของผู้ให้บริการรายอื่น เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทได้ลงนามในสัญญาให้บริการระยะยาวกับลูกค้าหลัก โดยเน้นคุณภาพการให้บริการที่ดี รวมทั้งการนำเสนอรูปแบบบริการทางเทคนิคและทางธุรกิจที่มีความยืดหยุ่นสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อช่วยให้ธุรกิจของลูกค้าเติบโต นอกจากนี้ บริษัทได้รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความพึงพอใจและความร่วมมืออันดีระหว่างกัน และได้ทำรายงานประเมินสุขภาพของลูกค้าหลักอย่างสม่ำเสมอ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากการมีรายรับ รายจ่าย รวมถึงการกู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อภาระเงินและกระแสเงินสดของบริษัท

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการที่บริษัททำธุรกรรมเกี่ยวกับสกุลเงินตราต่างประเทศที่อาจก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งรวมถึงการใช้ทุนพันธบัตรทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลกำไรหรือขาดทุนของอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจโลก
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินการคลังทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายในการบริหารและป้องกันความเสี่ยง โดยจะพิจารณาจากฐานะสุทธิของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กล่าวคือบริหารโครงสร้างรายได้และค่าใช้จ่ายให้มีความสมดุลกัน ในกรณีที่เกิดความไม่สมดุล บริษัทอาจใช้วิธีการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward หรือ Forward Contract) การทำสัญญาสิทธิในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศในอนาคต (Options) การทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า (Cross Currency and Interest rate Swap) และการบัญชีเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Hedge Accounting) รวมถึงการชำระคืนเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศในกรณีที่บริษัทมีสภาพคล่องที่เพียงพอ เป็นต้น